

BOEKAANKONDIGINGEN.

HERBERT ELIAS, *Glykosurien, renaler Diabetes und Diabetes mellitus*, Bücher der arztlichen Praxis, No. 6. Verlag von JULIUS SPRINGER, Wien und Berlin. 1928. Prijs M. 2.60.

Hij, die afgaande op den titel een grondige bespreking verwacht van het ingewikkelde vraagstuk, welke de verhouding is van diabetes mellitus en de groep der renale glycosurieën en den diabetes innocens, vindt hier niet wat hij zoekt. Na een korte inleiding over de koolhydraatstofwisseling, de verschillende glycosurieën, één bladzijde over den renalen diabetes, begint de bespreking van den diabetes mellitus. Deze vormt dus den eigenlijken inhoud van het boekje. Aetiologie, verschijnselen, verwickelingen, beloop en behandeling der suikerziekte passeeren achtereenvolgens de rij. Het geheel onderscheidt zich weinig van de vele andere geschriften, daar in een 70-tal bladzijden deze uitgebreide stof verwerkt moet worden, d.w.z. alles is zeer kort, overzichtelijk en geschikt voor hem, die zich snel over het een of ander betreffende den diabetes, wil oriënteren, maar weinig diepgaand. De meeste hoofdstukken, en vooral dat over het coma diabeticum, lijken mij goed geslaagd en de vlotte en duidelijke stijl doet aangenaam aan.

B. K. BOOM.

Die offene Lungentuberkulose des Schulalters, von Dr. GEORG SIMON. Aprath (Rhld). Beiheft zur Zeitschrift für Tuberkulose, No. 31. Leipzig, JOH. AMBR. BARTH 1928, 107 bldz. Prijs Mk. 9.75.

In deze zeer belangrijke monographie wordt het beloop, de ontwikkeling en de collapsbehandeling van de open tuberculose bij kinderen op den schoolleeftijd beschreven. Het is niet zoo eenvoudig om er een oordeel over te geven, omdat het alles nog zoo nieuw is. Zooals men weet, is tot dusver de tuberculose veelal, volgens het schema van RANKE, in drie stadia verdeeld. In de laatste jaren is meer en meer naar voren gebracht, dat men het geheele beloop der tuberculose wel in deze omlijsting kan vatten, maar dat men op die wijze aan belangrijke phases van hare ontwikkeling te weinig aandacht geeft. Daartoe behooren in de eerste plaats de zoogenaamde vroeginfiltraten (ASSMANN-REDEKER), die niet in, maar onder den longtop gelegen zijn, en die het uitgangspunt van de adolescenten- en volwassenen-tuberculose zouden zijn. Men zou hun een plaats tusschen het tweede en derde stadium van RANKE moeten geven; maar indien zij, zooals velen, onder wie ook SIMON, aannemen, als regel niet in rechtstreeksch verband met de kindertuberculose staan, maar op exogene infectie berusten, zouden zij het genetisch verband tusschen deze stadia van RANKE verbreken.

Over deze vraagstukken vindt men uitgebreide en belangrijke gegevens in het werkje van SIMON. Daarnaast worden ook andere wijzen besproken, waarop de ernstige tuberculose van den

Tweede Helft, No. 29. 1928.

schoollleeftijd zich ontwikkelt. Het is natuurlijk aan SIMON, zoo min als aan iemand anders, mogelijk thans reeds aan te geven, wat van de oude en nieuwe beschouwingen op den duur behouden zal blijven en wat over boord zal worden geworpen.

Hetzelfde geldt ook van het tweede deel dezer verhandeling, de therapie. Het staat wel vast, dat men bij de meerderheid van kinderen met open tuberculose met de sanatorium-behandeling, het „Heilverfahren”, er niet komt, en dat de collapsbehandeling (SIMON acht als zoodanig in den regel de pneumothorax, en de phrenico-exairese, zelden de plastiek, aangewezen) zal moeten worden beproefd. In de helft zijner gevallen heeft hij op deze wijze een voorloopig gunstig effect bereikt. Het strekt den schrijver tot eer, dat hij steeds den nadruk legt op het woord voorloopig: de tijd zal het leeren. Maar het is voor degenen, die voor deze categorie van patiënten een beslissing moeten nemen, van veel waarde, dat zij in de verhandeling van SIMON een leidraad bezitten, met behulp waarvan zij zich in dit moeilijke gebied een weg zullen kunnen zoeken. Wel voelt men tusschen de regels door, dat de aanwijzing voor de collapsbehandeling bij kinderen nog in vele opzichten is, wat ik zou willen noemen een *indicatio paupertatis*, d.w.z. men besluit er toe, omdat men zeker weet dat met de gewone middelen het spel verloren zal blijken, maar dit neemt niet weg, dat men in de eerlijke mededeelingen van SIMON een steun zal vinden om zich voor al te groote schroomvalligheid te behoeden.

G. J. HUET.

O. KRÖBER, *Die Amerikanischen Arten der Tabaniden-Subfamilie Diachlorinae* (ENDERLEIN) Beiheft No. 2 van Bd. 32 der „Beihefte zum Archiv für Schiffs- und Tropenhygiene”. 8°. 55 bldz., met 26 fig. in den text. Leipzig 1928, JOH. AMBR. BARTH. Prijs Mk. 2,40.

Slechts omdat de Redactie van dit *Tijdschrift* mij het verzoekt, kondig ik deze zuiver entomologische monographie aan, die over een onderdeel eener Dipterengroep handelt, die tot nu toe geen bepaalde geneeskundige (wel veterinaire) beteekenis heeft, nl. die der Tabaniden. De eenige uitzondering hierop vormt het geslacht *Ghyrsops*, waaronder de overbrenger van de menschenfilaria *Loa loa* voorkomt. Er valt overigens niet aan te twijfelen, dat deze monographie voor den vakgeleerde van waarde zal zijn.

SWELLENGREBEL.

Diphtherie und Anginen, von Prof. Dr. CARL LEINER und Dr. FELIX BASCH. (Bücher der ärztlichen Praxis No 4). Verlag von JULIUS SPRINGER, Wien und Berlin. 1928. 80 bldz. Prijs :2.50 mark.

Roodvonk en diphtherie genieten tegenwoordig neel wat meer belangstelling dan een twaalfstal jaren geleden. En de toenemende kwaadaardigheid van de diphtherie, zoowel in Frankrijk als in Duitschland, verklaart wel het gelijktijdig verschijnen van een